

په امریکایي سوله کې د سیمه ییزو هېوادونو او افغانانو پر ونډه ټینګار؛ یعنې څه؟!

په افغانستان کې د امریکایي سولې لپاره د امریکا خاص استازی زلی خلیلزاد د خپل اووم سفر په ترڅ کې پر دې ټینګار کوي چې د سولې خبرې اترې نوي پړاو ته داخلېږي او افغانان باید تر پخوا ډېر په دغه پروسه کې ښکېل شي. نوموړی دې ته ورته د سیمې د هېوادونو پر ونډه او همغږۍ هم ټینګار کوي.

خلیلزاد له اشرف غني سره د لیدو پرمهال ویلي وو چې د افغانستان د سولې موضوع له افغان حکومت سره په همغږۍ کې پرمخ ځي او کابل او واشنگټن په دې برخه کې په یو نظر دي. له همدې امله زلی خلیلزاد دا ځل په افغانستان کې ډېر تم شوی او د افغان حکومت له مشرانو، اکثر و مطرح سیاستوالو، مدني ټولنو، ښځو، نړیوال بانک او د ځینو هېوادونو له سفیرانو او استازو سره لیدنې کتنې کړې دي. ترڅو د امریکایي سولې لپاره ملي، سیمه ییزه او نړیواله اجماع رامنځ ته او یا هم پیاوړې کړي.

له پورتنیو هڅو سره-سره د افغانستان مسلمانان باید د خلیلزاد، لاسپوڅي افغان حکومت او موجوده سیاسي مشرانو په څرګندونو او هیله مندیو باندې و نه غولېږي او پر دې باید کره عقیده ولري چې امریکا د سولې په هڅو کې ریښتینې نه ده. ځکه امریکا او افغان حکومت سره له دې چې له طالبانو سره د سولې خبرې اترې کوي، مګر د داعش او شلو نورو «تروریستي» ډلو د فعالیتونو د ستر ښودلو لپاره هم پراخ تبلیغات کوي او له هغوی سره د سولې پر مېز د خبرو اترو هېڅ اچندا او کومه اراده نه لري. همدغه واقعیت پر دې دلالت کوي چې امریکا د سولې د پروسې له لارې طالب مشران له لاسپوڅي ډیموکراتیک او سېکولر دولت سره یو ځای کوي، ترڅو یې سرپرسته طالب سرتېري یې د داعش او یا نورو وسله والو ډلو سره یوځای شي او د افغانستان پر خاوره داسې جګړې ته دوام ورکړي چې په سیمه ییزه کچه امریکا ورڅخه ګټه پورته کړي.

امریکا د سولې له دغه پروسې څخه لاندې ګټې ترلاسه کوي:

لومړی: امریکا په له طالبانو سره د سولې له تړون وروسته نړیوالو او خپلو عامه افکارو ته په فاتحانه انداز کې ووايي؛ کومه جګړه چې امریکا په افغانستان کې پیل کړې وه، هغه یې په بریالیتوب سره پای ته ورسوله او دا به په افغانستان کې د امریکا د ماتېدو له رسوايي څخه خوندي کړي او حاکم ګوند به یې د امریکا د راتلونکو ولسمشریزو ټاکنو لپاره د ټاکنیز کمپاین په توګه وکاروي.

دویم: له طالبانو سره د سولې تړون له لاسلیک وروسته چې د افغانستان پر خاوره کومه جګړه دوام کوي، د هغې بشري او اخلاقي بار به د امریکا پر اوږو نه بلکې د سیمې د هېوادونو او له هغوی سره د تړلو افغان سیاسي مشرانو پر اوږو وي، کوم چې نن یې خلیلزاد غواړي په دغه پروسه کې تر پخوا ډېر ښکېل کړي. دغه سیاسي مشران به د لومړي بن په څېر د دویم ځل لپاره د امریکا په لومه او غېږ کې ولوېږي، چې د عطا محمد نور په خبره تر پیسې بوتل به یې ډېر ناوړه وکاروي.

درېم: امریکا دا ځل په افغانستان کې تر کورني کړکېچ سیمه ییز کړکېچ ته ډېره لېواله ده، نو له همدې امله په دوامداره توګه د خپلو نظامي او سیاسي مشرانو د څرګندونو له لارې د داعش لپاره پراخ تبلیغات کوي. خو له دې سره هم مهاله وپریږي چې داسې نه چې داعش په حنفي مذهب افغانستان کې د وهابي مذهب درلودو له امله د پښو ځای و نه مومي، نو هڅه کوي چې په افغانستان کې د القاعدې د ځینو عناصرو او جنګیالیو پر حضور هم ټینګار وکړي. ځکه دغه دواړه ډلې له ملي پولو څخه پراخې اچنداګانې لري او امریکا یې کولی شي د چین لپاره په شرقي ترکستان او د روسیې لپاره په منځنۍ آسیا کې د افغانستان له خاورې وکاروي. دې ته ورته د پاکستان او ایران د تضعیف او پر هغوی د فشار راوړلو په موخه هم کارېدای شي.

څلورم: امريکا غواړي د نړيوال بانک او نورو نړيوالو سازمانونو له لارې د سولې له تړون وروسته افغانستان سره پراخې مالي مرستې چمتو کړي، ترڅو طالب مشران هم په هماغه طريقه چې پخواني مجاهدين (شمالي ټلواله او اسلامي حزب) يې له ډيموکراتيک او سېکولر نظام سره يوځای کړل، ورپسې يې فاسد او په پایله کې يې خلع قدرت کړل، له شته لاسپوڅي دولت سره يوځای، ورپسې فاسد او په پایله کې يې خلع قدرت کړي.

نو د افغانستان مسلمان ولس، سياسي او وسله والو ډلو او مطرح مشرانو ته په کار ده چې د امريکا دغه خبيث نيت درک کړي او له هر ډول امريکايي پروسو سره مقاطعه اعلان کړي. ترڅو امريکا د خپل تاريخ په تر ټولو اوږده جگړه کې په گونډو شي او ماتې يې د امپراطوريو په هديره کې شرق او غرب ټول احساس کړي. ځکه امريکا غواړي د سولې د پروسې له لارې خپله تنگه شوې ساه تازه کړي او د وحشي اشغال څېره په وينې ځبېنونکي استعمار بدله کړي. امريکا او امريکايي وعدو ته د هيلو پر ځای د الله سبحانه و تعالی او د هغه د رسول صلی الله عليه وسلم وعدو ته هيلې پيدا کړي او د هماغه هيلو لپاره د رسول الله صلی الله عليه وسلم په طريقه په ټولنه کې د بنسټيز بدلون لپاره مبارزه وکړي او د راشده خلافت د تاسيس پر لور افغانان رهبري کړي. ځکه الله سبحانه و تعالی پخوا او اوس، له ازله تر ابدې د بشر او کایناتو پر ټولو چارو مسلط او برلاسی دی. دا شرايط او ستونزې يوازې د بشر د ابتلا او افشا کولو په موخه په دنيا کې شتون لري. نو د حق او باطل تر منځ په روانه جگړه کې د حق پلوي وکړئ، ترڅو زموږ او ستاسو د دنيا او آخرت د سوکالی سبب شي. نو هر هغه سياسي مشر او افغان چې له دغه ډول امريکايي پروسو سره مرسته کوي، په افغانستان کې به د راتلونکو فاجعو او ناورينونو دروند مسووليت هم پر غاړه ولري.

سیف الله مستنیر

د حزب التحرير - ولایه افغانستان د مطبوعاتي دفتر رییس